PRAMEŇ

MESAČNÍK MICHALOVSKO - KOŠICKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

JÚN 2009

ČÍSLO 6

ROČNÍK 7

CENA 0,30 € / 9 Sk

Drahí dôstojní otcovia, milovaní bratia a sestry v Christu,

dnes oslavujeme pamiatku všetkých svätých, ktorí žili a pôsobili na území našej miestnej cirkvi. Patria k nim také známe osobnosti ako svätí Cyril a Metod, svätí Václav a Ľudmila, novomučeník biskup Gorazd a mnohí ďalší, z ktorých väčšinu pozná podľa mena len samotný Hospodin. Títo ľudia, všetkých vekových kategórií a rôzneho spoločenského postavenia, muži, ženy a deti, sú nám všetkým, pravoslávnym kresťanom českých krajín a Slovenska, jasným a nezvratným dôkazom o tom, že Christovo evanjeliové posolstvo môžeme my sami prežívať v plnosti dnes tak isto ako aj včera, tu a teraz.

Býva zvykom, že každé eparchiálne spoločenstvo si okrem svätých miestnej cirkvi zvlášť ctí Božích spravodlivých, ktorých si vyberá za svojich zvláštnych ochrancov a príhovorcov pred trónom Všemohúceho. K tejto tradícii sa čoskoro pridáme aj my, pravoslávni kresťania michalovsko-košickej eparchie. O dva týždne, v nedeľu 5. júla, budú počas slávnostnej svätej liturgie v michalovskej katedrále, konanej pri príležitosti celoeparchiálnych osláv k započatiu jubilejného roku 60. výročia existencie našej eparchie, prehlásení za patrónov nášho spoločenstva títo svätí:

***svätý Rastislav, knieža veľkomoravské,** symbol našich cyrilometodských východných pravoslávnych byzantských koreňov,*

***svätý vyznávač kňaz Alexij Tóth,** rodák zo Slovenska a inšpirátor návratu tisícov slovenských a podkarpatských uniatov do lona otcovskej pravoslávnej Cirkvi v Amerike koncom 19. stor., symbol nášho zápasu o vernosť apoštolskej pravoslávnej viere v minulosti ako aj dnes,*

***svätý mních Pachomios z Athosu,** pôvodom z dnešnej Ukrajiny, ktorý bol umučený za Christa ďaleko od svojho domova začiatkom 18. stor., symbol našich snáh o obnovenie mníšskeho života v eparchii a prosebník za tých z našich rodín, ktorí sa nachádzajú v cudzine,*

*a **svätá Helena zo Sinope,** pätnásťročná mučenica za Christa, žijúca v 18. stor. v dnešnom severnom Turecku, povzbudenie pre našich mladých žiť pre Christa a zostať mu verný za každých okolností.*

Rád by som vás všetkých srdečne pozval do michalovskej katedrály, aby sme tam v nedeľu 5. júla mohli prežiť eucharistické spoločenstvo okolo čestných ostatkov troch týchto svätcov, ktoré sú ako drahocenný poklad uložené v chrámoch, a ak dá Boh aj monastieroch, našej eparchie. Zároveň bude posvätená aj spoločná ikona týchto našich svätých ochrancov, ktorá bude uchovávaná v michalovskej katedrále.

Hospodin Boh nech vás všetkých na príhovory našich svätých ochrancov a všetkých svätých našej miestnej cirkvi zahŕňa svojim požehnaním.

Juraj, arcibiskup michalovsko-košický

Vysokopreosvietený vladyka Juraj spolu s vedením Úradu eparchiálnej rady Michalovsko-košickej pravoslávnej eparchie,

si Vás všetkých dovoľuje pozvať

v dňoch 4. – 5. júla 2009

do katedrálneho chrámu sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach,

na celoeparchiálne slávnosti

SVIATKU SV. KNIEŽAŤA RASTISLAVA,

ktorými naša eparchia vstúpi do jubilejného roku 60. výročia vzniku našej eparchie a zároveň bude zverená do ochrany patrónov eparchie.

Oslavy, ktorých sa zúčastnia aj biskupi zo zahraničia budú prebiehať podľa programu:

Sobota 4. 7. 2009
17.00 hod. Posvätenie ikony patrónov eparchie,
následne Vsenočné bdenie

Nedeľa 5. 7. 2009
8.45 hod. privítanie archijerejov
9.00 hod. Svätá archijerejská liturgia

Tešíme sa na bratské spoločenstvo a vzájomnú modlitbu

Svätý Nikolaj Ochridský - Beseda o Svätej Trojici

Podľa obrazu a podoby Trojjediného Boha sme stvorení a poslaní do tohto sveta. V mene Presvätej Trojice žijeme v tomto svete, v mene Súpodstatnej a Nerozdeliteľnej Trojice chodíme v tomto živote. V mene Večnej a Nesmrteľnej Trojice sme osvetľovaní nebeským svetlom, tak vieme rozlišovať dobro od zla.

Väčšej slávy od slávy Svätej Trojice nemôže byť na nebesiach, ani na zemi. Božích anjelov je na nebi viac, než lístia v lese a oslavujú Svätú Trojicu s klaňaním a piesňou: „Svätý, Svätý, Svätý Pán zástupov! Nech je oslávená Svätá a Presvätá, Súpodstatná a Nerozdeliteľná, Večná a Nesmrteľná Trojica, ktorá je jeden Boh v troch Osobách, Otec, Syn a Svätý Duch, jeden Boh, jedna sila a sláva, jedna večná pravda, jedna svätá múdrosť, jedna svätá milosť, vždy ten istý a nemeniteľný Boh“.

Daj Boh, aby vaše mená ostali navždy zapísané v Knihe života, aby boli vyslovené na Strašnom súde Christovom, nech stojíte po pravici Pána slávy a nech vojdete do raja, do kráľovstva Božieho, kde budete spolu s anjelmi, ako s bratmi, neustále sláviť Svätú Trojicu, deň a noc radostne jej spievajúc: Svätý, Svätý, Svätý Pán zástupov! Aleluja. Amen.

Starajme sa, drahí, aby sme nehrešili. Nech sa naše mená nevymažú z Knihy živých na nebesiach. A keď niekto zhreší a učiní neprávosť, nech rýchlo učiní pokánie, aby jeho hriech náš Pán vymazal a ponechal meno v Knihe života. Lebo, či hriech bude vymazaný, toho meno ostane zapísané, a či hriech sa nevymaže, toho meno bude vymazané z Knihy života; ten nikdy neuvidí kráľovstvo Božie vo večnosti. A ten, kto nevie, čo je hriech, nech číta Sväté Písmo. Potom zistí, čo je hriech a ako Boh napomína hriešnikov. Hľa, niekoľko jasných príkladov zo Svätého Písma:

Lakomstvo: Skrze lakomstva Eva porušila Božie prikázanie, jedla plod zo zakázaného stromu a dala aj svojmu mužovi Adamovi, aby jedol. Preto ich Boh vyhnal z raja. **Bratovražda:** Skrze vraždu svojho brata Ábela bol Kain napomenutý od Boha, aby sa triasol celým svojím telom a aby sa od neho odvracali všetci ľudia i zvery. **Zvrátenosť:** Skrze hanebné telesné hriechy boli zničené dve mestá Sodoma a Gomora. **Neposlušnosť:** Lótova žena sa obzrela a tým neuposlúchla prikázanie Božieho anjela, ktorý prikázal, aby sa neobzerali späť. Preto sa zmenila na soľný kameň. **Závisť:** Zo závisti bratia predali svojho brata Jozefa ako otroka do Egypta. Preto boli neskôr nútení prosiť od neho kúsok chleba. **Tyranstvo:** Egypťania neľudsky týrali Izraelitov. Preto ich Boh napomína desiatimi pohromami – morom, kobylkami, tmou, žabami, atď. **Pohanstvo**: Keď sa mnohí Židia poklonili zlatému teľaťu, zomreli a Boh riekol, že ich mená vymaže z Knihy života. **Krádež:** Vo vojne Achán ukradol nejaké veci a bol ukameňovaný. **Veštenie:** Kráľ Saul prišiel k veštkyni, aby mu veštila. Preto Boh dopustil, aby zomrel v boji. **Smilstvo:** Kráľ Dávid smilnil s cudzou ženou. Preto mu zomrelo jedno dieťa a jeho syn žil spolu so svojou sestrou. **Závisť:** Kráľ Saul závidel vo svojom srdci Dávidovi.

Preto Boh dopustil na Saula zlého ducha, že bol ako posadnutý. **Vražda:** Kráľ Dávid zabil jedného svojho vojaka kvôli žene. Preto neskôr jeho syn Absolón zodvihol ruku na svojho otca a bojoval proti nemu. **Posmech modliacim sa:** Dávidova žena Michala sa smiala svojmu mužovi, keď oslavoval Boha. Preto Boh napomenul Michalu a ona ostala neplodná do konca života. **Porušenie sľubu:** Raz Saul porušil sľub, preto nastal hlad v krajine tri roky. **Zapredanie Boha:** Judáš predal Christa. Preto sa obesil a roztrhlo sa mu telo, až vyšli z neho vnútornosti. **Klamstvo:** Ananiáš a Zafira klamali apoštolovi Petrovi. Obaja padli na zem mŕtvi mocou Božou, ktorá pôsobila cez apoštola. **Falošné svedectvo:** Na základe výpovedí falošných svedkov židovskí veľkňazi odsúdili a ukrižovali Christa. Preto bol zničený ich dom a národ židovský bol roztrúsený ako plevel po celom svete...

Toto sú hriechy, drahí, ktoré Boh nenávidí a napomína. Kvôli týmto a mnohým ďalším, ako nadávanie, pýcha, lenivosť, nesvätenie dňa Pánovho, Boh maže mená z Knihy života. Ale náš Boh nie je Bohom, ktorý iba napomína. Je Bohom blahým, ktorý miluje, vylieva svoju milosť na všetkých, ktorí sa Ho boja, a ktorí činia pokánie, keď vykonajú hriech.

Enoch žil tak, ako sa páči Bohu, preto neumrel, ale bol vzatý na nebo podobne ako neskôr Eliáš. **Noe** bol spravodlivý. Preto ho Boh zachránil pred potopou. **Sém a Jáfet** si vážili svojich rodičov, preto boli požehnaní oni, aj celé ich potomstvo. **Abrahám** mal pevnú vieru v Boha, preto ho Boh požehnal na potomstve, ktoré je nespočetné ako morský piesok. **Lót** bol jediný spravodlivý v Sodome a Gomore. Keď chcel Boh zničiť tieto mestá, poslal k Lótovi anjelov, aby zachránili Lóta a jeho rodinu skôr, než padne oheň a zničí hriešne mestá. **Jakub** bol trpezlivý a pokorný. Preto mu Boh daroval dvanásť synov a veľký majetok. **Jozef** bol krotký a pokorný, múdry telom aj dušou. Preto ho Boh učinil z otroka na vládcu celého Egypta. **Mojžiš** bol krotký a miloval svoj národ, preto ho Boh učinil vodcom vyvoleného národa a daroval mu divotvornú moc. **Anna** bola neplodnou, ale mnoho sa modlila, preto ju Boh vyslyšal a daroval jej syna, veľkého proroka Samuela. **Kráľ Dávid** sa modlil k Bohu, keď s prakom šiel bojovať proti Goliášovi. A Boh mu pomohol zvíťaziť nad silnejším. Hoci Dávid zhrešil, ale učinil pokánie a veľa plakal pred Bohom. Preto mu Boh odpustil a dal mu najväčšie požehnanie - aby sa z jeho rodu narodil Spasiteľ sveta. **Kráľ Šalamún** nepýtal od Boha bohatstvo a slávu, ale múdrosť. Preto mu Boh daroval múdrosť a ešte mu pridal bohatstvo a slávu. **Spravodlivý Jób** veľa vytrpel od Satana, ktorý mu zahubil deti, porazil statok, zničil dom a spôsobil mnoho bolesti. No Jób dúfal v Boha a nestratil svoju vieru.

pokračovanie na str.3.

Z Redakcie PRAMEŇA

Na výslovnú žiadosť Pravoslávnej Bohosloveckej Fakulty Prešovskej Univerzity v Prešove uverejňujeme plné znenie listu, ktorý bol reakciou na článok zverejnený v tohtoročnom marcovom čísle Prameňa. Redakcia nezodpovedá za formu ani obsah zverejneného listu.

Otvorený list Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove

Vedenie Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove s poľutovaním prijalo obsah článku *Prečo nie je záujem o pravoslávnu teológiu v dnešnej spoločnosti?* pána ThDr. Václava Ježeka, PhD., ktorý bol uverejnený v časopise Prameň, mesačník michalovsko-košickej eparchie, marec 2009, číslo 3, ročník 7, na druhej strane. Vedenie fakulty považuje tento článok za poburujúci, pretože autor v ňom dehonestuje verejnú vysokú školu. Ak autor tvrdí, že dogmatická teológia na fakulte nie je ničím iným, ako *„scholastickým opakovaním formulácií, bez onej Otcovskej schopnosti vysvetľovať teológiu jazykom doby“*, vyvstáva otázka, čo ešte minulého roku prednášal študentom on sám, ktorý viedol prednášky a semináre z dogmatickej teológie? Ak sa autor považuje za talentovaného odborníka v oblasti pravoslávnej teológie, je namieste si postaviť otázku, či v súčasnej spoločnosti môže byť niekto odborníkom v oblasti pravoslávnej teológie bez ukončeného magisterského teologického štúdia. Ak napáda zriadenie Katedry gréckeho jazyka a kultúry, ktorá vytvára študentom predpoklady študovať byzantskú teológiu, ktorú tak autor vyzdvihuje, potom ako sa chceme priblížiť k štúdiu Sv. Písma a teológie sv. Otcov, ktorá bola vytváraná v gréckom prostredí? Vedenie PBF PU v Prešove si kladie ešte aj otázku, ako môže byť niekto pravoslávnym kňazom a viesť veriacich, keď sám nemá pravoslávne teologické vzdelanie?

Vedenie fakulty odporúča kompetentným, aby preskúmali teologické vzdelanie pána Ježeka a vyjadrili sa k spôsobilosti používať vedecko-akademické tituly, ktoré používa. A taktiež odporúča kompetentným, aby sa zamysleli nad kanonickou spôsobilosťou menovaného byť pravoslávnym duchovným bez patričného teologického vzdelania.

Pánovi Ježekovi skončil pracovný pomer na dobu určitú 31. 8. 2008 a Vedenie fakulty mu nepredĺžilo pracovnú zmluvu kvôli opakovanému porušovaniu pracovnej disciplíny a neplneniu si úloh, vyplývajúcich z jeho pracovnej náplne.

Obdobie pôstu je prípravou na najväčší sviatok Pravoslávnej cirkvi Christove zmŕtvychvstanie a články v kresťanských novinách a časopisoch by sa mali venovať budovaniu a rozvíjaniu duchovného vedomia a cítenia pravoslávnych kresťanov.

Pravoslávna bohoslovecká fakulta patrí k najlepším fakultám na Prešovskej univerzite v Prešove, má dobré kontakty s univerzitami v Grécku, Francúzsku, Nemecku, Fínsku, Rusku, Bulharsku, Srbsku, na Cypre a v Českej republike, preto chceme ubezpečiť čitateľov, ktorí na fakultu budú posielať svoje deti, že dostanú kvalitné teologické vzdelanie s možnosťou študovať v uvedených a ďalších krajinách.

Želáme všetkým čitateľom ústami sv. Serafíma Sarovského: Christos voskrese – radosť moja!

prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD.
dekan PBF PU v Prešove

Útlak pravoslávnych od minulých čias až po naše dni

Viedenský mier z r. 1606 bol dôležitým medzníkom v dejinách Uhorska, lebo priniesol isté výhody náboženskej povahy tým, že šľachte a mešťanom (nie poddaným) sa priznala sloboda viery. To azda aj spôsobilo, že až neskôr bola násilne zavedená únia. V r. 1670 – 1671 nastalo veľké potláčanie náboženskej slobody v Uhorsku, ba aj krvavé prenasledovanie náboženských vierovyznaní, okrem rímskokatolíkov a uniatov. V Levoči, a potom v Bratislave, zasadala zvláštna komisia, ktorá 2000 ľudí odsúdila k ťažkému väzeniu, mnohí protestantskí kazatelia boli odsúdení na smrť, či k prácam na galejach. Jezuiti násilne, za sprievodu vojska, obracali ľudí na rímskokatolícku vieru, brali chrámy, školy, nedovoľovali žiadne bohoslužby okrem rímskokatolíckych a uniatských *(Macůrek J., Dějiny Maďarů a Uherského státu, Praha 1934)*.

Jozef II. (1780-1790) urobil v Uhorsku mnohé reformy. Na cirkevnom poli v r. 1781 obnovil staré „placetum regium“, ktorým zakázal uhorským biskupom odvolávať sa do Ríma a uverejňovať pápežské bully bez súhlasu kráľa. Odobral predstaveným reholí, ktorí sídlili v Ríme alebo inde v zahraničí, právomoc nad uhorskými rehoľami, ktoré podriadil miestnym uhorským biskupom. Obmedzil právomoci katolíckej cirkvi a 25. októbra 1781 vydal Tolerančný patent, ktorým protestanti a gréckо-pravoslávni nadobudli slobodu vyznávať slobodne svoju vieru., mohli slúžiť bohoslužby, stavať chrámy a školy, získali prístup k občianskym a vojenským úradom, boli oslobodení od závislosti na katolíckej hierarchii. Vzápätí na to zrušil Jozef II. mariánske kongregácie a väčšinu reholí. Z majetku zabratých kláštorov dal vybudovať niekoľko sto nových fár a ľudových škôl. Výchovu kňazov podriadil štátnemu dozoru, zrušil semináre pri jednotlivých biskupstvách a zriadil centrálne krajské kňazské semináre v Budapešti a Bratislave. Pokračoval aj ďalšími reformami, ktoré však na každom kroku narážali na veľké prekážky.

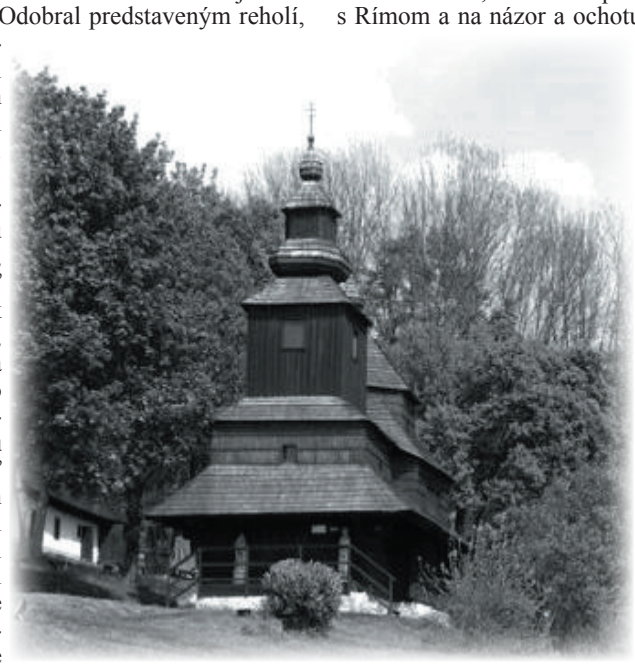

V ťažkej chorobe odvolal v r. 1790 svoje reformy s výnimkou Tolerančného patentu, úpravy duchovnej správy a zrušenie nevoľníctva. Po jeho smrti sa šľachta veľmi snažila dať všetko do takého stavu, aký bol pred r. 1780.

Zákon z 18. marca 1848 zrušil poddanské vzťahy, ale bol polovičatý a bral ohľad viac na záujmy šľachty ako roľníkov. Hospodárska i politická nadvláda zemepánov zostávala prakticky neporušená. Po celom Uhorsku rástla nespokojnosť a vzbury proti robotovaniu, ako aj cirkevným dávkam. Hoci bol cirkevný desiatok zrušený, stále bola zachovaná rokovina a koblina. Uniatské duchovenstvo sa preto sociálnych otázok obyvateľstva nedotýkalo, ale svoj program orientovali výlučne národným, kultúrnym a jazykovým smerom.

Po zavedení únie v Uhorsku štatistiky úmyselne neuvádzali pravoslávnych veriacich. V 18., 19., a 20. stor. len ojedinelí autori, a iba zriedka, uvádzajú pravoslávnych. V 18. stor. bola taká situácia, že si Jozef II., syn Márie Terézie, potreboval získať úctu ľudu, a to aj tej časti, ktorá trpela pod ťažkým útlakom a získať si tiež vďačnosť pravoslávnych veriacich, teda tej Cirkvi, ktorá bola v Habsburgskej monarchii, až na malé výnimky, tvrdo potláčaná. Preto sa aj rozhodol v r. 1781 vydať dve významné nariadenia: prvým zrušiť nevoľníctvo a druhým tzv. Tolerančným patentom dovolil, aby popri panujúcej rímskokatolíckej cirkvi a trpenému židovskému náboženstvu, mohli žiť a pracovať ako tolerované (trpené) cirkvi aj evanjelické, augsburgské (luteráni) a helvetské (kalvíni), a taktiež Pravoslávna cirkev, vtedy oficiálne označovaná ako grécko-východná cirkev. Tieto nariadenia predstavovali prevratné zásahy do života monarchie a trvalo dosť dlho, kým sa tieto reformy začali v živote uplatňovať. Tolerančný patent iba „toleroval“ – čiže trpel, vykonávanie pravoslávnych a iných náboženských obradov. Príslušníci týchto tolerovaných cirkví museli naďalej odvádzať poplatky rímskokatolíckym farárom, boli pod prísnou kontrolou, do Pravoslávnej cirkvi sa nemohli vracať veriaci, ktorí boli predtým násilne zavedení do tzv. únie s Rímom a na názor a ochotu k tomu sa feudáli nepýtali – „veď boli poddaní, čiže majetok pána“. Takto to bolo aj po uzavretí únie, duchovní naďalej ostali poddanými zemepána, veriaci zas museli platiť poplatky rímskokatolíckym duchovným. Vydať tieto zákony a rešpektovať tiež náboženské vyznanie pravoslávnych bolo nutné aj z politických príčin. Cisár sám zistil na svojich cestách po krajine, aké násilie sa páchalo na pravoslávnych, ako ich napr. za biskupa De Camelisa za pomoci armády násilne hnali do takzvanej únie., že to nebola žiadna kresťanská misia. Obyvateľstvo teda bolo formálne v únii, ale modlili sa ako pravoslávni veriaci. Možnosť vrátiť sa do Pravoslávnej cirkvi bola blokovaná tým, že každý, kto by chcel prestúpiť z únie alebo z inej cirkvi do pravoslávnej, musel absolvovať šesťtýždňové cvičenie v rímskom náboženstve na rímskokatolíckej alebo gréckokatolíckej fare a to platilo aj po r. 1782. Tolerančný patent ako právny akt bol dôležitý pre budúcnosť *(Aleš P., Dvesto rokov od zrušenia nevoľníctva a vydania tolerančného patentu. OCM 10/1981)*.

Lenže praktiky z minulosti prešli aj do našej prvej republiky, kde sme z jednej strany mali slobody, ale z druhej strany bolo zo strany úradov urobené všetko, aby sa Pravoslávna cirkev nemohla dostať k životu. Ale Boh pomohol, oživil, ochránil a dal jej silu.

Neboli bití len pravoslávni, ale aj uniati boli zaznávaní, dokonca prenasledovaní práve pre pravoslávnu vieru, ktorou žili, s ktorou sa modlili. Tak ako napísal rusínsky básnik a buditeľ O. Pavlovič: *„Pro viru, narodnisť nas bili, mučili. My pri tom vsim byli postojany. Vira i narodnisť hojili nam rany“*.

Tolerančný patent Jozefa II. je svedectvom toho, že Pravoslávna cirkev tu bola už dávno a že tu má svoje oprávnenie, miesto a domovské právo.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

Sväté ostatky sv. Alexandra Nevského na Slovensku

V nedeľu, 31. mája 2009, boli na Slovensko prinesené sväté ostatky svätého blahoverného kniežaťa Alexandra Nevského.

Oficiálnu delegáciu Ruskej pravoslávnej cirkvi viedol Jeho Preosvietenosť Alexander, biskup dmitrovský, vikár Moskovskej eparchie. Súčasťou delegácie boli aj zástupcovia Fondu Svjatoho Vsechvaľnoho apostola Andreja Pervozvanoho z Moskvy, ktorého úlohou je posilňovanie pravoslávnych veriacich po celom svete.

Pri tejto príležitosti bola slúžená archijerejská svätá liturgia v Katedrálnom chráme svätého Alexandra Nevského v Prešove, v popoludňajších hodinách boli sväté ostatky prenesené do Košíc. V Košiciach bol v novom rozostavanom chráme pred svätými ostatkami slúžený akafist k svätému Alexandrovi Nevskému. Po skončení tejto bohoslužby delegácia so svätými ostatkami odcestovala späť do Moskvy.

Časť ostatkov a ikona svätého Alexandra, ako dar Ruskej pravoslávnej cirkvi, bude uložená v Katedrálnom chráme svätého Alexandra Nevského v Prešove pre duchovnú radosť a posilnenie pravoslávnych veriacich na Slovensku.

Svätý Alexander Nevský sa narodil 30. mája 1219 v Pereslave - Zalesskom, ako syn veľkého kniežaťa vladimírskeho - Jaroslava Vsevolodoviča. V r. 1236 sa stal kniežaťom v Novgorode. Po víťazstve nad Švédmi na rieke Neve 15. júla 1240 bol nazvaný Nevský.

Svätý Alexander vložil všetky svoje sily a dary od Boha, talent veliteľa, diplomata a múdreho správcu svätej veci - do obrany Ruskej zeme a svätého pravoslávia pred cudzími uchvatiteľmi. Pri uzatváraní mierovej zmluvy so Zlatou Hordou – mongolo - tatarskou nadvládou, ponúkol svoj vlastný život za zachovanie mieru pre Rus.

Chrániac pravoslávie a pamätajúc na spustošenie Konštantínopolu križiakmi v r. 1204, svätý Alexander odmietol návrh pápeža o vytvorenie únie s Rímom.

Po štvrtej namáhavej návšteve Zlatej Hordy knieža Alexander ťažko ochorel, 14. novembra 1263 prijal mníšstvo s menom Alexej a onedlho, 23. novembra 1263, zomrel. Bol pochovaný v monastieri Narodenia Isusa Christa v meste Vladimír. Podľa historickej správy o pohrebe, keď metropolita Kyril, ktorý ho pochovával, prečítal priepustnú listinu – razrišiteľnuju hramotu, Alexander, hoci bol mŕtvy, natiahol ruku a zobral ju od metropolitu.

Po smrti Alexandra Nevského sa zachovalo niekoľko zvláštnych udalostí, ktoré hovoria o jeho výnimočnosti a zásahu do dejín Ruska. Napríklad - 8. septembra 1380, 117 rokov po jeho smrti sa pri hrobe sv. Alexandra sami zapálili sviečky. Bolo to tesne pred tým, ako Dimitrij Donský začínal víťaznú bitku na Kulikovom poli. Táto udalosť dala podnet na otvorenie hrobu Alexandra, kde našli jeho ostatky neporušené.

Cár Peter Veľký po svojom víťazstve nad Švédmi, 10. marca 1706, dal v Petrohrade vystavať Alexandro - Nevskú Lavru, kde 30. augusta 1724 boli uložené sväté ostatky.

V r. 1922 sovieti otvorili rakvu a zobrali ju do múzea.

Sväté ostatky boli uložené vo fondoch Múzea istorii religii i ateizma a samotná rakva bola daná do Ermitáže. Pričinením dobrých veriacich sa časť ostatkov nachádzala v Trojickej katedrále Alexandro - Nevskej Lavry.

V máji 1988 boli sväté ostatky odovzdané Ruskej pravoslávnej cirkvi a 3. júna 1989 prenesené do Sväto - Trojickej katedrály Alexandro - Nevskej Lavry v Petrohrade, teda na pôvodné miesto.

Svätý Alexander Nevský bol ruským kniežaťom, ktorý svojou službou zjednocoval všetky národy žijúce na vtedajšej Rusi. Svojou živou vierou, vernosťou Christovmu Evanjeliu, dokázal ochraňovať Rus od násilia a duchovného útlaku cudzej nadvlády. Veril, že mravný a duchovne slobodný človek zvíťazí v spolupráci s Christom v zápase s nepravdou a násilím. Jeho služba je mravnou výzvou každého z nás zostávať verný Christovmu Evanjeliu zmierenia – svätému pravosláviu, duchovnej, kultúrnej a národnej identite, spolupracovať pri zachovávaní pokoja vo svete pri zachovávaní podmienok možnosti zdravého duchovného rozvoja jednotlivca i spoločnosti. Mnohonárodnosť vtedajšej Rusi spojovalo sväté pravoslávie. To dalo silu rozumne čeliť nepriateľskému tlaku spoza hraníc vtedajšej Rusi. Duchovne múdro dokázal neprijať lacné ponuky pomoci vtedajšieho Západu i ponuky vlastných, ktorí sa chceli pomstiť utlačovateľom národa. Zostával verný pravde Christovho Evanjelia zmierenia. Tak ochraňoval svoju vojnami zničenú vlasť v pravoslaví.

Po jeho smrti sa zachovali správy o jeho zázračných zásahoch pri ochrane Rusi. Láskou k blížnym, priateľom i nepriateľom, duchovnou silou, dokázal osloviť nepriateľa tak, že kresťanská láska neraz otupila ostrie kovového meča nepriateľa.

z príspevku prot. Milana Gerku

(pokračovanie zo str. 1.)

Prorok Daniel dodržiaval pôst a nikdy ho neporušil. Preto ho Boh ochránil od všetkých nepriateľov. Keď bol hodený levom, tie pred ním stáli krotké ako baránky. Traja mládenci v Babylone sa odmietli pokloniť modle a boli hodení do ohnivej pece. No Boh ich ochránil, takže nezhoreli, ale ostali živými a preslávili Boha. Apoštol Peter trikrát zaprel Christa, ale učinil pokánie v slzách, preto mu Boh odpustil. Hriešnica plakala pred Pánom v pokání a Pán jej odpustil. Lotor na kríži oľutoval svoje hriechy a prosil Christa o spásu svojej duše. Preto vošiel do kráľovstva Božieho. Proroci, apoštoli a mučeníci preukázali svoju vieru v Boha a Boží zákon. Napriek tomu, že pretrpeli mnoho múk od ľudí, boli Bohom oslávení na všetky veky.

Kto by vám, milovaní, mohol vymenovať všetky mená spravodlivých a všetku Božiu milosť, ktorá bola na nich vyliata? Otvorte svoje oči a viďte, kam vedie cesta hriechu a kam cesta pravdy. Odhoďte cestu hriechu, aby vás neodviedla do večnej priepasti. Zvoľte si cestu pravdy, aby ste došli do nebeského kráľovstva a aby vaše mená neboli vymazané z Knihy života.

Vy, ktorí ste v Pravoslávnej cirkvi, neobzerajte sa späť, ale napredujte ďalej vždy vyššie a vyššie. Nech duchovne rastiete, dozrievajte a dobrý plod Bohu doneste. Vedzte, že nikto nemôže duchovne rásť, kým sa morálne neočistí. Viete, že jablko, v ktorom je červ, vyzerá zrelšie než jablko bez červa. Preto dávajte pozor a neukazujte sa spravodlivými skôr, než sa nimi skutočne stanete. A keď sa stanete skutočne spravodlivými, vtedy z vás bude pravda sama vyžarovať, aj keby ste ju skrývali. Príkladom je Mojžiš, ktorého tvár bola po rozhovore s Bohom natoľko žiarivá, že národ na neho nemohol pozrieť.

Vy, čo nažívate v spoločenstve, nesnažte sa o prvenstvo a vodcovstvo a nehovorte o svojich zásluhách. Boh hľadí do ľudských sŕdc, pred Ním sa nič neukryje. Ak má niekto zásluhy na Božom diele, ale ľudia to priznávajú a tisnú ho na posledné miesto, nech je požehnaný. Boh ho vidí a odplatí mu to. Ešte vedzte: kde je spoločenstvo, t. j. jednota a láska, tam je obeť aj dar. Aká by to bola viera, ak by nehľadala obete? Niekomu je ťažké dať jednu korunu za sviečku v chráme alebo chudobnému, ale ako ľahko vynakladá peniaze na súdy nad svojimi blížnymi. Nikto nestratil to, čo dal Cirkvi alebo chudobnému, ale mnohí stratili všetko, čo dávali po krčmách a súdoch.

Toto sú skutky nerozumných ľudí, ktorí nevedia o Bohu a nestarajú sa o svoju dušu. Vy však buďte plodní v dobre a prísni na zlo. Všetci ste deťmi svetla, preto sa chráňte, aby ste neupadli do tmy. Ste kráľovskými deťmi, deťmi nebeského Kráľa, stali ste sa synmi Boha Otca skrze Pána Isusa Christa a pôsobením Božieho Ducha, preto bežte od blata hriechu, v ktorom sa nachádzajú otroci.

Vážte si svojich kňazov, keď vám žehnajú, a aj keď vás karhajú. Oni sú pre vás apoštolmi. Ak niekto z nich hreší, sebe hreší, ale nie vám. Majú svojich starších a sudcov, ktorým sa budú zodpovedať. Pomáhajte svojim kňazom v cirkevných prácach. Nebuďte len divákmi a hosťami v chráme, ale buďte ako čeľaď v dome a pomáhajte vo všetkom, v čom len môžete.

Neodsudzujte dnešnú mládež a nehovorte: „Dnešná mládež nestojí za nič; my sme boli lepší, keď sme boli mladí“. Dnes máme v Cirkvi mnoho zbožných a horlivých mladých ľudí, akých nebolo v slovenskom národe od dávnych vekov. A keď mládež niečo pokazí, vy starší raďte a opravujte. A Boh vás všetkých požehná.

Učte sa zákonu Božiemu, ale vyvarujte sa takých učiteľov, ktorí hlásajú medzi vami nejakú novú vieru a burcujú vás. Nenechajte sa zviesť ani vyburcovať. V tomto svete ako na nejakom trhu každý ukazuje svoj tovar, niekto pravdivý, niekto lživý. Lživí učitelia sú ako lživí obchodníci, ktorí tvrdia, že ich látka je z čistej vlny, no v skutočnosti to nie je vlna. Upravili ju tak, aby vyzerala ako vlna, ale nie je to vlna. Kto nie je ostražitý, rýchlo ho oklamú. No ak niekoho oklamali, neodsudzujte ho, ale ho poučte a priveďte na správnu cestu.

Ani na chvíľu nezabúdajte na to, že Božie oko stojí nad vami a hľadí na ľudské skutky. Nebojte sa, ak konáte v pravde. Ak ste zhrešili, kajajte sa, kajajte sa rýchlo, aby vás smrť nezastihla v hriechu. Boh miluje kajúcnikov a všetko im odpúšťa. Maže ich hriechy a robí ich duše belšími než sneh. Ponechá ich mená v Knihe života, ktorá bude prečítaná na Christovom súde, kedy Christos znovu príde, aby súdil všetkých živých i mŕtvych. Aká veľká bude vaša radosť, keď budú vaše mená prečítané na Christovom súde. Vtedy vojdete do Božieho kráľovstva medzi anjelov; a keď uvidíte raj a jeho blahá, zabudnete na všetky muky a starosti na zemi. Potom poviete: „Všetky naše muky a starosti na zemi neboli ničím. Nech by nás na zemi každý deň rezali a na ohni pálili, opäť to nie je nič oproti tej radosti a svetlosti, oproti tomu životu bez konca, oproti tej kráse bez porovnania“. Potom sa pripojíte k anjelom, spravodlivým a svätým a spolu s nimi budete oslavovať Svätú Trojicu, deň a noc ju ospevujúc: Svätý, Svätý, Svätý Pán zástupov! Aleluja. Amen.

Kázeň bola prednesená mníchom v monastieri Svätej Trojice v Skoplji r. 1931

pripravil Pavol Kochan

Filantropia Michalovskej pravoslávnej eparchie za finančnej pomoci mesta Michalovce organizuje Letný detský tábor

BEZ ROZDIELU III,

ktorý sa uskutoční

v dňoch 3. - 9. 8. 2009 v hoteli LIFE na Zemplínskej Šírave.

Cena tábora pre deti solventných rodičov je **99,- €**

(pri nahlásení, odporúčaní duchovného a platbe do 15. 6. 2009 je cena 80,- €)

Pre deti, ktoré sú preukázateľne sociálne a zdravotne hendikepované bude tento tábor **bezplatný !!!**

Privítame každú pomoc sponzorov pre tieto deti.

Informácie: ***0915 958 321***
email: ***tabor@filantropiampe.sk***
www.filantropiampe.sk

Liečivá Sila Chrámového Zvona

Človek, ako súčasť tohto pozemského sveta, žije v systéme biosféry. Tak to určili vedci, ktorí taktiež určili rozpätie hraníc tejto sféry života, čiže biosféry. Rozprestiera sa 15 – 18 km nad zemou a 3 km pod zemou. Pod jej úrovňou je pevný obal zeme (litosféra) a nad ňou je noosféra (od gr. sl. rozum, čiže sféra rozumu).

V časti biosféry, v ktorej žije človek, existuje Bohom stvorená sféra zvuku. Lenže okrem zvuku existuje aj šum. Súčasné vedecké bádania len potvrdzujú staré známe, že zvuk sám o sebe pôsobí blahodárne, ozdravujúco, na každú živú bunku, zatiaľ, čo šum pôsobí ničivo. Je na zamyslenie, že dnešné ľudstvo tak nadšene mení zvukosféru na „šumosféru“ (pr. rock, techno a ďalšie podoby modernej hudby).

V posledných rokoch sa medzi iným robili výskumy pôsobenia zvuku chrámového zvonu. Vedci totiž zistili, že zvony pravoslávnych chrámov vydávajú vysokú ultrazvukovú rezonanciu, ktorá na báze ultrazvuku očisťuje okolitý priestor. Keď by sa znásobila intenzita tejto sily, dávalo by to možnosť pre vytvorenie pozitívnych podmienok pre život., poeticky povedané vytváranie Harmónie v prírode.

Do 30-tych rokov 20 stor. bolo v bývalom Sovietskom zväze vyše 1270 monastierov., do boľševickej revolúcie bolo na teritóriu cárskeho Ruska, Ukrajiny a Bieloruska vyše 80 tis. pravoslávnych chrámov. Fakticky sa celá krajina nachádzala pod zvukovým ochranným krytom chrámových zvonov. Po revolúcii to bolo všetko zruinované.

Z bádaní prof. O. Čiževského sa dozvedáme, že miesta, kde bolo mnoho pravoslávnych chrámov so zvonmi, nikdy neboli nepostihnuté žiadnymi epidémiami. Vírusy, ako molekulárne štruktúry, pôsobením ultrazvuku, ktorý vzniká pri zvonení, jednoducho hynú. To sa vzťahuje na všetky vírusy chrípky, moru, cholery, týfusu, šarlachu a iných chorôb. Bolo dokázané, že vírus moru pri pôsobení 12 oktánového zvona hynie do vzdialenosti 7 km. Pôsobením zvona hynie tyčinka týfusu za niekoľko sekúnd, dokonca praská jej obal. Bádania takisto dokázali, že stačí v miestnosti rozzvoniť 6 malých zvončekov a dochádza k sterilizácii ovzdušia.

Ruskí vedci na podstate meraní špeciálnymi prístrojmi v okolí svätých miest zistili, že tieto miesta vyžarujú ohromnú duchovnú energiu, nenahraditeľnú pre život človeka.

Člen Ruskej akadémie vied, F. Šatunov, píše – v Novovolžskom sobore odmeriavali duchovnú energiu kríža počas paschálneho bohoslužení. Výsledok bol ohromujúci – každý centimeter vyžaroval niekoľko kilowattov za sekundu. Ďalej meranie ukázalo, že vertikálna os kríža prijíma duchovnú energiu z noosféry (sféry rozumu), zatiaľ, čo horizontálna os ju vyžaruje do okolia. Epicentrom tohto duchovného toku je kupola chrámu, a hlavne kríž na kupole. K najväčšiemu vyžarovaniu tejto Božskej energie cez kríž dochádza počas bohoslužieb, v čase veľkých sviatkov, a hlavne v čase konania Eucharistie.

Kandidátka prírodných vied T. Rešetniková niekoľko rokov viedla výskumy v peščerach Kyjevo-pečerskej Lavry, kde sú uložené mošči svätých. Práve tu dala po černobiľskej havárii naklíčiť pšenicu zo zamorenej oblasti, ktorá bola zasiata a podrobená výskumu. Zrno z tejto pšenice, ktorá klíčila blízko ostatkov svätých, ako sa ukázalo, neobsahovalo žiadne rádionuklidy.

V 80-tych rokoch vedci Kaznačejev i Sočevanov rozpracovali teóriu mikroleptonu - mikročastíc, na podstate ktorých, ľudovo povedané, fungujú magnetické polia zeme, kozmu, človeka. Tieto častice sú vyjadrením sily, ktorá pôsobí aj na fungovanie buniek živých organizmov. Podarilo sa im dokonca vyčísliť aj rezonanciu pozitívneho pôsobenia mikroleptonov na človeka a to v rozpätí 0,2 – 1,2 Hz (hertz), ktorú už vtedy, v čase vedeckého ateizmu, títo dvaja vedci označili ako REZONANCIU BOŽEJ LÁSKY, ktorá na nás pôsobí a spôsobuje to, že sa cítime šťastní a spokojní.

Na podstate Božej lásky funguje Božia Cirkev. Skrze Cirkev, sv. Tajiny, Boh napĺňa Svojimi milosťami skutočne veriacich, ktorí sa snažia žiť podľa Božích prikázaní., ktorí neprichádzajú len občas do chrámu, ale žijú s chrámom, žijú bohoslužobným a sviatostným životom. A keď hovoríme o chrámovom zvone, aj podľa výskumu - práve ľudia, ktorí sú často v jeho blízkosti, ktorých v chráme oslovuje jeho hlas, práve tých obchádzajú choroby dnešnej doby (onkologické choroby, alergie atď.) a dožívajú sa krásneho veku, odchádzajúc z tohto sveta pokojne, prirodzenou smrťou. Tieto skutočnosti ešte v 80-tych rokoch 20 stor. potvrdili moskovskí a krymskí fyzici.

Veda nevyvracia vieru. Práve naopak, potvrdzuje veľkosť Premúdreho Hospodina Boha, Ktorý stvoril a riadi svet. O tom svedčia aj výskumy, či už o sile chrámového zvonu, posvätných miest, modlitby, ikon ... Veda je ohraničená meraniami prístrojov a výpočtami spísanými do vzorcov a tabuliek, lenže viera nám odkrýva nekonečné hranice Božieho sveta. Viera v Hospodina Isusa Christa, ... viera, ktorá uzdravovala chorých, vyháňala besov, kriesila mŕtvych. Táto viera má aj dnes silu liečiť choroby nášho tela i našich duší, ... možno aj hlaholom zvonu, ktorý sa práve rozoznel na našom chráme a všetkých nás volá poďakovať Stvoriteľovi za všetky Jeho milosti a prosiť Ho o požehnanie.

Kým hlas zvonu nášho chrámu bude znieť v našich srdciach, dovtedy bude mocný pravoslávny národ!

pripravil jerej Dušan N. Tomko

VIRUJU VO JEDINU, SVJATUJU, SOBORNUJU I APOSTOLSKUJU CERKOV

Vzťah Pravoslávnej Cirkvi k heretikom

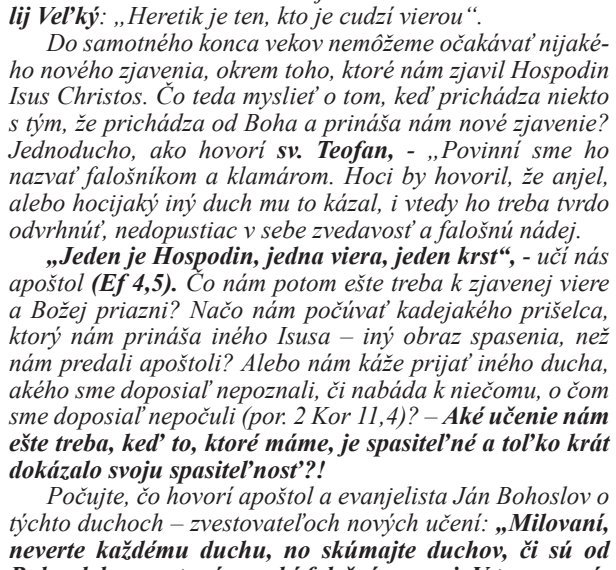

„Keď sa na Západe množilo množstvo vier, viac menej falošných, na Východe vo svojej nezmenenej viere prebývala Pravoslávna Cirkev – jediná, pravá, chrániaca pravdu Božiu., tú samú pravdu, ktorú zvestoval Spasiteľ, ktorá bola v Cirkvi zasiata Jeho svätými apoštolmi. My, pravoslávni, - hovorí ***sv. Teofan Zatvornik,*** *- uchovávame túto pravdu a pevne v nej stojíme.* ***Počas mnohých vekov pretrvávala nezmenená pravda v Pravoslávnej Cirkvi, a pretrvala až do našich čias. Svätá Cirkev stojí v pravde a my stojíme v nej“.***

Podľa učenia otcov a učiteľov Cirkvi, herézou sa nazýva také učenie, ktoré podrýva samotné osnovy kresťanského vieroučenia, kazí dogmy viery a súčasne odcudzuje svojich nasledovníkov od Pravoslávnej Cirkvi. Ako hovorí ***sv. Vasilij Veľký****: „Heretik je ten, kto je cudzí vierou“.*

Do samotného konca vekov nemôžeme očakávať nijakého nového zjavenia, okrem toho, ktoré nám zjavil Hospodin Isus Christos. Čo teda myslieť o tom, keď prichádza niekto s tým, že prichádza od Boha a prináša nám nové zjavenie? Jednoducho, ako hovorí ***sv. Teofan,*** *- „Povinní sme ho nazvať falošníkom a klamárom. Hoci by hovoril, že anjel, alebo hocijaký iný duch mu to kázal, i vtedy ho treba tvrdo odvrhnúť, nedopustiac v sebe zvedavosť a falošnú nádej.*

„Jeden je Hospodin, jedna viera, jeden krst“, *- učí nás apoštol* ***(Ef 4,5).*** *Čo nám potom ešte treba k zjavenej viere a Božej priazni? Načo nám počúvať kadejakého prišelca, ktorý nám prináša iného Isusa – iný obraz spasenia, než nám predali apoštoli? Alebo nám káže prijať iného ducha, akého sme doposiaľ nepoznali, či nabáda k niečomu, o čom sme doposiaľ nepočuli (por. 2 Kor 11,4)? –* ***Aké učenie nám ešte treba, keď to, ktoré máme, je spasiteľné a toľko krát dokázalo svoju spasiteľnosť?!***

Počujte, čo hovorí apoštol a evanjelista Ján Bohoslov o týchto duchoch – zvestovateľoch nových učení: ***„Milovaní, neverte každému duchu, no skúmajte duchov, či sú od Boha: lebo povstanú mnohí falošní proroci. V tom poznávajte Ducha Božieho a ducha klamstva: každý duch, ktorý vyznáva Isusa Christa vteleného, je od Boha. A každý duch, ktorý nevyznáva, že Isus Christos prišiel v tele, nie je od Boha: a ten je duch antichristov, ako ste počuli, že príde a teraz je už vo svete“ (1 Jn 4,1-3).***

„Kto z Christovho učenia odvrhne hoc len jednu dogmu, ten odvrhne Christa“, *- hovorí* ***sv. Ignatij (Brjančaninov).***

To, že heréza sa v sebe zrieka Christa, o tom povedal sv. apoštol Peter vo svojom druhom liste: ***„Budú medzi vami falošní učitelia, ktorí medzi vás vnesú záhubu herézy a odvrhnú samého Vladyku, ktorý vás vykúpil“ (2 Pt 2,1). Každá heréza je zrieknutím sa Vykupiteľa.***

Sama ikonoborecká heréza navonok odvrhla iba ikonu Christa, no v skutočnosti odvrhla vtelenie Christovo a tak sa zriekla aj Vykupiteľa a jeho vykúpenia. Odvrhnutie kresťanských tajin nevyzerá byť odvrhnutím Christa, ale v skutočnosti ním je: lebo pri odvrhnutí tajin sa pretrháva a ničí existujúce spojenie s Christom.

„Všeobecná Cirkev vždy herézu chápala ako smrteľný hriech. *Vyznávala, že človek nakazený strašnou herézou je duchovne mŕtvy, je cudzí blahodati i spaseniu, žije v spoločenstve s diablom a jeho záhubou. Podstatou každej herézy je bohorúhačstvo, a sama heréza je hriechom rozumu.* ***Je viac hriechom démonským, než ľudským - je nečestná a blízka modloslužbe. V modloslužbe diabol od zaslepených ľudí bral česť, ktorá patrí Bohu a herézou týchto zaslepených ľudí robí účastnými svojho hlavného hriechu – bohorúhania.***

„Heréza je spriahnutá s nevraživosťou srdca a zatemnením umu. Úporne sa drží v spútanej duši – a veľmi ťažko je vyliečiť človeka z tohto neduhu!“ – hovorí ***sv. Ignatij (Brjančaninov).***

„Kto si pozorne prečíta „Dejanija Soborov“, ten sa utvrdí v tom, že charakter heretikov je plne satanský, - hovorí ten istý svätý. Uvidí ich úžasnú nadutosť, neúmernú hrdosť, uvidí ich konanie pospájané nepretržitým klamstvom, uvidí, ako sú zotročení všelijakými nízkymi pudmi. Zvlášť je povšimnutia hodná ich nenávisť k deťom pravej Cirkvi a ich túžba po ich krvi! Veď mnoho krát pre nich nespočetné zástupy svätých prežili ťažké a dlhé muky, väzenie, vyhnanstvo, nakoniec prijali veniec mučeníctva, ale neboli účastní ich heretického bohoruhačského učenia“.

pripravil otec Nikodim

Obnova chrámu v PCO Kašov

V nedávnej minulosti v PCO Kašov sme sa rozhodli pre veľký a vážny krok. Už hodný čas sme zvažovali náter strechy na chráme, ale ako to býva, ľahko sa povie, ale o to ťažšie sa to realizuje. Cirkevná obec, čo sa týka počtu jej členov, je malá a preto veľké investície pre ňu sú vždy vážnym krokom. Ale, ak sa pozrieme dozadu, nie je to zriedkavé, keď sa v tejto cirkevnej obci v rámci možností konali poriadne veľké diela. Je to tak od prvopočiatku, možno povedať od prvého momentu výkopu základov.

Táto cirkevná obec bola vždy odkázaná na vlastné zdroje. Od jej existencie sa ešte nestalo, aby v nej boli preinvestované nejaké štátne dotácie, či kompenzácie, ako to bolo vo viacerých CO po r. 1990. Chrám bol postavený v neľahkej dobe, keď štátna moc nielže podporovala, ale bránila stavbe. Napriek tomu chrám stojí a už od svojej existencie prešla viacerými rekonštrukčnými prácami. Pritom to boli vždy vlastné zdroje, z ktorých sa čerpalo.

Táto skutočnosť viedla k tomu, že tak ako sa doplňuje a obohacuje inventár chrámu – ikony, bohoslužobné potreby, aspoň takou intenzitou sa pracuje aj na udržiavaní samotnej budovy. V chráme je ústredné kúrenie, ktoré spríjemňuje pobyt na bohoslužbách v zimnom období. Svojho času to bola tiež poriadna položka pre takú malú komunitu, ale nezostali sme stáť na mieste. Po plynofikácii chrámu sme stále pred novou výzvou, ktorá nadväzovala práve na zimné vykurovanie. Bolo potrebné zrealizovať výmenu okien, ktorých na našom chráme je neúrekom, a ktoré sú aj poriadne veľké. Avšak, cez staré kovové okná nám unikalo teplo. Dnes už máme na chráme plastové okná s fóliou imitácie dreva. Takéto investície dokážu poriadne vyčerpať veriacich, preto sme si mysleli, že si už na dlhú dobu musíme dať pokoj.

Minulého roku sa nám naskytla príležitosť k obnove náteru na streche, ktorý bol už veľmi potrebný. Pristúpiť k tejto rekonštrukčnej práci sme mohli až tento rok. Vďaka zručnosti odborníkov sa to podarilo veľmi dobre a rýchlo. Stáli sme teda znova pred klasickou situáciou. Potrebujeme financie, ktoré je však potrebné zozbierať v rámci CO. Sláva Bohu, podarilo sa. Najnovšia investícia nás stála 3500 €.

Vďaka štedrej obetavosti veriacich sme predošlé, ako aj túto prácu zvládli bez prekážok.

Nech chráni Boh a odmeňuje svojou milosťou štedrých darcov na mnohaja i blahaja lita!

Igumen Serafim

Návšteva vladyku Juraja v Užhorode

Jeho Vysokopreosvietenosť Juraj, arcibiskup michalovsko – košický, v nedeľu 24. mája 2009, na sviatok svätých apoštolom rovných Cyrila a Metoda, navštívil Užhorodskú bohosloveckú akadémiu sv. Cyrila a Metoda, na pozvanie miestneho mukačevsko – užhorodského biskupa Teodora.

Slávnostná svätá liturgia sa konala v kaplnke bohosloveckej akadémie, kde slúžili obaja hierarchovia spoločne s hlavnými predstaviteľmi tejto duchovnej školy za účasti mnohých študentov a učiteľov. Počas liturgie bol jeden z duchovných chirotesovaný na protojereja a na samotný záver boli štyria študenti končiaceho ročníka postrihnutí na čtecov a piati študenti prvého ročníka dostali požehnanie od svojho vladyku k noseniu podriasnika.

Pri ukončení týchto liturgických slávností vladyka Juraj predal vladykovi Teodorovi ako dar sväté ostatky mučeníka z rímskych katakomb, ostatky svätého Maxima, ktoré majú slúžiť k posväcovaniu chrámov a do antiminsov mukačevsko – užhorodskej eparchie. Taktiež podaroval rektorovi Akadémie d. o. prof. prot. Viktorovi Beďovi ikonu svätého Jána Ruského. Následne sa všetci premiestnili do auly Akadémie na slávnostný ceremoniál, kde boli na základe rozhodnutia Jeho Blaženosti Vladimíra, metropolitu kyjevského a celej Ukrajiny, vyznamenaní aj obaja biskupi rádom svätých Cyrila a Metoda druhého stupňa.

V ďalšej časti tohto slávnostného ceremoniálu vystúpili deti so svojim kultúrnym programom. Obaja vladykovia, a taktiež rektor Akadémie, vo svojich príhovoroch zdôraznili historickú jednotu pravoslávnych kresťanov Zakarpatia a východného Slovenska, pretože v minulosti do mukačevskej eparchie spadali ako terajšia mukačevsko – užhorodská eparchia, tak aj dnešná michalovsko – košická eparchia. Na tejto zahraničnej návšteve sprevádzal vladyku Juraja d. o. Mgr. Peter Bzik, správca PCO v Ruskom Hrabovci.

Dúfame, že táto vzájomná spolupráca sa bude medzi obidvoma eparchiami i naďalej takto pozitívne rozvíjať.

-ústredie MKPE

Chrámový sviatok v Koňuši

Dňa 3. mája 2009 oslávili pravoslávni veriaci v Koňuši svoj chrámový sviatok. Tento sviatočný deň bol o to slávnostnejší, že medzi pravoslávnych Koňušanov zavítal Jeho Vysokopreosvietenosť Juraj, arcibiskup michalovsko - košický.

Vzácneho hosťa ako prvá srdečne privítala dlhoročná členka Rady PCO Mária Porostovská. Následne vladyku milými slovami a s kyticou v ruke privítali deti, nakoniec v chráme Vysokopreosvieteného vladyku privítal miestny duchovný - správca jerej Vitalij Krasij.

Po obvyklom úvode nasledovala archijerejská liturgia, ktorú slúžili aj ďalší pozvaní duchovní – prot. Pavol Novák, správca PCO Inovce a jerej Peter Bzik, správca PCO Ruský Hrabovec.

Po čítaní sv. Evanjelia sa k prítomným otcovským slovom prihovoril vladyka Juraj. Vo svojom príhovore v duchu sviatku vyzdvihol dôležitú úlohu ženy ako manželky a matky v živote Cirkvi ako aj celej ľudskej spoločnosti.

Po ukončení liturgie nasledovalo myrovanie a tradičný obchod okolo chrámu. Na záver sa miestny duchovný poďakoval Vysokopreosvietenému vladykovi Jurajovi a všetkým prítomným za účasť, modlitby a milodary.

jerej Vitalij Krasij, správca PCO Koňuš

POZVÁNKA

S požehnaním Vysokopreosvieteného Juraja, arcibiskupa michalovsko-košického, si Vás z úprimného srdca dovoľujeme pozvať na netradičnú odpustovú slávnosť do chrámu Uspenija Presvätej Bohorodici v Nižnej Rybnici, ktorá sa tohto roku, vďaka ochrankyni Zemplína, Klokočovskej Matke Božej, uskutoční po prvýkrát podľa juliánskeho kalendára.

Matka Božia aj v tých najťažších časoch ukazovala, že je stále s pravoslávnym národom. A tak to bolo aj v r. 1670 v Klokočove, keď v Uspenskom chráme začala jej ikona kvôli inovercom počas akafistu k Matke Božej roniť slzy.

Aj mi v dňoch 29. - 30. augusta 2009 chceme vzdať úctu Božej Matke, a to slávnostným prenesením Ikony Matky Božej Klokočovskej z katedrálneho chrámu v Michalovciach do pravoslávneho chrámu v Nižnej Rybnici, spojeným s prenesením a uložením mošči svätej veľkomučenice Kataríny v rybnickom chráme.

PROGRAM:

Sobota 29. 8 . 2009

09.00 hod. - zraz pútnikov v michalovskej katedrále spojený s molebnom k Presvätej Bohorodici
09.45 hod. - začiatok pešieho sprievodu z Michaloviec
16.00 hod. - predpokladaný príchod a slávnostné privítanie ikony Matky Božej v Nižnej Rybnici
16.30 hod. - občerstvenie a oddych pre pútnikov
17.00 hod. - Malé posvätenie vody pri kríži spojené s celonočným bdením

Nedeľa 30. 8. 2009

08.45 hod. - privítanie archijerejov
09. 00 hod. - Archijerejská sv. liturgia

Svoju účasť pešieho sprievodu nahláste do 15.8.2009 na kontakt:

o.Mgr.Vasile Schirta - tel.056/6524806, mob. 0908338736

alebo

Veronika Rusnáková - mob. 0902724475

Presvjataja Bohorodice Klokočovska moli Boha o nas
Svjataja velikomučenice Jekaterino moli Boha o nas

Z Pravoslávneho sveta

Začali prípravne predsoborové stretnutia

V pravoslávnom stredisku Konštantínopolského patriarchátu v Chambesy vo Švajčiarsku sa v dňoch 6. – 13. júna 2009 uskutočnilo IV. Celopravoslávne predsoborové stretnutia.

Tohto stretnutia sa zúčastnili zástupcovia všetkých miestnych autokefálnych a autonómnych pravoslávnych cirkví, ktorých úlohou bolo preriešiť otázku pravoslávnej diaspóry (pravoslávnych veriacich žijúcich za hranicami svojej miestnej cirkvi). Našu miestnu Pravoslávnu cirkev v českých krajinách a na Slovensku zastupoval Preosvietený vladyka Tichon, biskup komárňanský.

„Za niekoľko storočí sa od posledného, VII. Všeobecného snemu, nakopilo dostatočné množstvo otázok, ktoré potrebujú dať jasnú odpoveď všeobecnej Pravoslávnej Cirkvi. Mnohé tieto otázky môže rozriešiť Svätý a Veľký snem Východnej Pravoslávnej Cirkvi, ktorý sa plánuje do blízkej budúcnosti“ – informoval sekretár Oddelenia zahraničných vzťahov Moskovského Patriarchátu o. Igor Jakimčuk.

K príprave Veľkého všeobecného snemu majú prispieť celopravoslávne predsnemové stretnutia, ktoré budú viesť medzipravoslávne prípravne komisie. Do toho času boli uskutočnené v Chambesy (pri Ženeve) tri Celopravoslávne predsnemové stretnutia v r. 1976, 1982, 1986 a päť Medzipravoslávnych prípravných komisií v r. 1971, 1986, 1990, 1993 a 1999.

V decembri 2009 by sa malo uskutočniť ďalšie zasadanie Medzipravoslávnej prípravnej komisie.

BLAHOŽELÁME

V mesiaci apríli sa naše sestry v Christu, **Veronika Semivanová a Mária Bučková**, dožili svojich životných jubileí.

Veronika Semivanová sa dňa 18. apríla dožila **Bohom požehnanej 70-ky** a **Mária Bučková** dňa 20. apríla krásnych **Bohom požehnaných 80 rokov.** Obidve sú aktívnymi členkami našej PCO v Koňuši, verné sv. Pravosláviu a úprimne milujúce cyrilometodskú tradíciu. Od svojej mladosti si obľúbili sv. chrám, ktorý aj napriek pomerne vysokému veku a stálym zdravotným ťažkostiam s láskou navštevujú. Svoju obetavosť a štedrosť preukazovali aj pri výstavbe nášho nového bohostánku, po ktorom od chvíle vymknutia zo starého chrámu, ako sami svedčia, túžili z celej svojej duše.

Milé sestry, za Vašu lásku a obetavosť Vám zo srdca ďakujeme a vyprosujeme do ďalších rokov života hlavne veľa zdravia a Božieho požehnania. Nech Vás Všemilostivý Hospoď Boh aj naďalej posilňuje vo viere a zachová verné sv. pravoslávnej Cirkvi.

Na mnohaja i blahaja lita!

Veriaci a duchovný PCO v Koňuši

Mikulčice - 1140. výročie smrti sv. Cyrila, apoštolom rovného

23. mája 2009 sa na pozvanie Jeho Blaženstva Kryštofa, arcibiskupa pražského a metropolitu Pravoslávnej Cirkvi v českých krajinách a na Slovensku, členovia Zboru Katedrálneho chrámu Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Košiciach zúčastnili slávnostnej sv. liturgie na cyrilo - metodskom pútnickom mieste v Mikulčiciach na Morave.

Cyrilo - metodská púť začala 22. mája večerňou v Chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v ženskom monastieri vo Vilémove, ktorej predsedal Vysokopreosvietený vladyka Juraj, arcibiskup michalovsko - košický. Košickí mládežníci - členovia zboru, svojimi zvonivými hlasmi spestrili modlitebnú atmosféru večernej bohoslužby.

V samotný deň slávenia 1140. výročia úmrtia sv. Cyrila liturgii predsedal Jeho Blažensť metropolita Kryštof. Spolu slúžili členovia Posvätnej Synody a 14 zahraničných biskupov. Bol zastúpený každý patriarchát a ostatné miestne cirkvi. Okolo 1000 veriacich prišlo vzdať úctu našim slovanským bratom a mnohí z nich pristúpili k sv. tajine pokánia a sv. tajine Eucharistie. Bohoslužba bola slúžená v rôznych jazykoch. Duchovnú atmosféru liturgie svojím znamenitým spevom v cirkevnoslovanskom jazyku dotváral Katedrálny zbor Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Košiciach pod vedením Mgr. Slávky Rudačkovej, PhD.

Po sv. liturgii nasledovalo odhalenie súsošia sv. Cyrila a Metoda, dar Bulharska Čechom a Moravanom.

Ďalšie kroky viedli do mužského monastiera v Hrubej Vrbke. Spevy večernej bohoslužby, ktorej predsedal Blaženejší vladyka Kryštof, opäť viedli košickí mládežníci. Pri príležitosti 130. výročia narodenia sv. novomučeníka Gorazda priniesli členovia delegácií na čele s Jeho Blaženstvom ikonu sv. novomučeníka a kytice kvetov k pamätníku na jeho rodnom dome.

6. nedeľu po Pasche – Nedeľu o slepom, sa veriaci farnosti a mníšky spoločne s našimi pútnikmi zúčastnili liturgie v Chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v ženskom monastieri vo Vilémove, počas ktorej mnohí veriaci pristúpili k sv. tajine Eucharistie. Vrelé poďakovania matušky Alexie a mníšiek svedčili o radostnej duchovnej atmosfére, ktorú opäť dotváral Zbor katedrálneho chrámu z Košíc.

PRAMEŇ *- mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. Vydáva Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. Šéfredaktor: Bc.Dušan Tomko. Členovia redakčnej rady: Mgr. Vasil Bardzák, PhD., Mgr. Pavol Novák, prof. ThDr. Imrich Belejkanič, Csc., Mgr. Lukáš Nováček, Mgr. Marián Čičvák, Mgr. Juraj Šatala. Ekonóm: Viera Bubenková. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. Adresa redakcie: PRAMEŇ, Úrad eparchiál- nej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Distribúcia: mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. Vychádza v náklade 600 kusov. Tlač: Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo 1305/08. ISSN 1336 - 2747. Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač: Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200.*